

Ajuntament de Reus

EMBED PBrush	HISENDA Intervenció
--------------	--------------------------------------

Situació econòmica i financera de l'Ajuntament de Reus

Informe d'Intervenció

Índex:

1.- Tràmit d'informe preceptiu.....	3
2.- Objecte.....	3
3.- Informació utilitzada per a la redacció de l'informe.....	3
4.- Normativa aplicable i fonaments de dret utilitzats.....	4
5.- Liquidació del Pressupost de l'exercici 2010 i impacte sobre l'exercici 2011..	4
6.- L'execució del Pressupost ordinari d'ingressos i despeses de 2011. Desequilibri pressupostari	7
7.- Anàlisi de les ràtios legals i d'endeutament.....	9
8.- L'execució del pressupost d'inversions exercici 2011.....	10
9.- Escenari del Pressupost de l'exercici 2012.....	11
10.- Mesures d'aplicació: Pla de reequilibri pressupostari i Pla de sanejament financer.....	12
11.- Conclusions.....	13

Informe de la Intervenció General

1. Caràcter preceptiu de l'informe

El qui subscriu, Funcionari d'administració local amb habilitació de caràcter estatal, pertanyent a la sots-escala d'intervenció-tresoreria, actuant com a Interventor general de l'Ajuntament de Reus.

A petició del molt Il·lustríssim Sr. Alcalde, en virtut del que prescriu l'art. 173 del Reial Decret 2568/1986, de 28 de novembre, de Reglament d'organització, funcionament i règim jurídic de les entitats locals, emet el següent INFORME:

2. Objecte

D'acord amb la petició feta per l'Alcaldia, l'objecte d'aquest informe és l'avaluació econòmica, financera i patrimonial de l'Ajuntament de Reus, als efectes de determinar:

La despesa corresponent a l'exercici 2010 i imputada al pressupost de l'exercici 2011
L'execució del pressupost ordinari d'ingressos i despeses de l'exercici 2011.
Desequilibri pressupostari
Anàlisi de les ràtios legals i d'endeutament
L'execució del Pressupost d'inversions
Escenari del Pressupost de l'exercici 2012
Mesures d'aplicació: Pla de reequilibri pressupostari i Pla de sanejament financer

3. Informació utilitzada per a la redacció de l'informe

Liquidació del Pressupost de l'Ajuntament de Reus i dels seus Organismes autònoms, segons resolució de 23 de febrer de 2011
Compte general de l'Ajuntament de Reus de l'exercici 2010, dictaminat en data 3 de juny per la Comissió especial de comptes.
Comptes anuals de les Societats mercantils municipals corresponents a l'exercici 2010, formulats pels respectius Consells d'administració.
Pressupost General de l'Ajuntament de Reus de l'exercici 2011, aprovat pel Ple de l'Ajuntament en data 22 de desembre de 2010.
Dades d'execució del Pressupost de l'Ajuntament de Reus, a 7 de juliol de 2011

4. Normativa aplicable i fonaments de dret utilitzats

Reial Decret Legislatiu 2/2004, de 5 de març, que aprova el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, d'ara en endavant TRLRHL

RD 500/90, Reial Decret 500/1990, pel que es desenvolupa el capítol I del títol VI de la Llei 39/88 reguladora de les hisendes locals, d'ara en endavant RD 500/90
 Llei 7/85 de 2 d'abril, reguladora de les Bases del Règim local
 Decret legislatiu 2/2003 de 28 d'abril pel que s'aprova el text refós de la Llei municipal de règim local de Catalunya
 Reial Decret legislatiu 781/86 de 18 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de les disposicions vigents en matèria de règim local
 Ordre EHA/4041/2004. de 23 de novembre, que aprova la Instrucció de comptabilitat d'administració local, model normal.
 Ordre EHA/3565/2008, de 3 de desembre, per la que s'aprova l'estructura dels pressupostos de les entitats locals.
 Les disposicions aplicables a les entitats locals derivades del RDL 2/2007 de 28 de desembre, que aprova el text refós de la Llei general d'estabilitat pressupostària i del RD 1463/2007 de 2 de novembre pel que s'aprova el Reglament general d'estabilitat pressupostària, en la seva aplicació a les entitats locals.
 Les Bases d'execució del Pressupost de l'exercici 2011.
 Reial Decret Llei 8/2010 de 20 de maig, pel que s'adopten mesures extraordinàries per a la reducció del dèficit públic.
 Llei 39/2010, de 22 de desembre, de pressupostos generals de l'Estat per a 2011

5. Liquidació del Pressupost de l'exercici 2010 i impacte sobre l'exercici 2011

5.1 Liquidació del Pressupost de l'exercici 2010

Les principals magnituds financeres de la liquidació del Pressupost de l'exercici 2010 són:

Romanent de tresoreria per a despeses generals

	Romanent de tresoreria	Retenció RDL 8/2010	Saldo per altres finalitats
Ajuntament de Reus	1.666.473,73	629.394,54 €	1.037.079,19 €
Patronat municipal de Turisme	35.309,39 €	4.843,37 €	30.466,02 €
Institut Municipal d'Acció Cultural	117.658,34 €	7.330,57 €	110.327,77 €
Institut Municipal de Formació i empresa	119.904,92 €	48.035,14 €	71.869,78 €

Institut Municipal de Museus	12.714,07 €	12.697,15 €	16,92 €
Institut Municipal de Puericultura Dr. Frias	57.173,07 €	1.709,79 €	55.463,28 €

Ràtio legal d'estalvi net:

Càlcul de la ràtio: Drets liquidats Capítols I a V – Obligacions reconegudes Cap. I, II i IV – Anualitat teòrica d'amortització IV + Despeses finançades amb romanent líquid de tresoreria.

Pel que fa al Pressupost de la Corporació, la ràtio legal d'estalvi net: 98.036.684,63 € - 84.746.920,18 € - 11.995.963,25 € + 3.393.841,72 € = 4.687.642,92 €

Expressada en percentatge, respecte els ingressos corrents liquidats, obtenim la ràtio legal d'estalvi net: 4.687.642,92 € / 98.036.684,63 € = 4,78%, el resultat d'aquesta ràtio ha de ser superior o igual a 0%.

Ràtio legal d'endeutament

Exercici (31-12) 2010

Entitats	Ingressos corrents ajustats 2010	Deute viu a 31/12/2010
Ajuntament de Reus	98.036.694,63	158.643.876,21
Organismes Autònoms	2.207.552,32	0,00
Entitat pública Empresarial i Societats municipals de no mercat	156.189.217,31	11.697.332,17
Totals del grup consolidat	256.433.454,26	170.341.208,38
Ràtio legal del deute viu del Grup Consolidat (Deute viu / Ingressos corrents del Grup consolidat, expressat en %)		66,43%

El resultat d'aquesta ràtio ha de ser inferior o igual a 125% (LPGE 2010).

Com a informació complementària a aquestes dades, cal fer constar que els informes d'intervenció de dates 23 de febrer de 2011, que acompanya la liquidació del Pressupost de 2010 i 12 de maig de 2011, que acompanya el compte general de 2010, s'indica que consten un seguit de despeses, meritades i imputables a l'exercici 2010, que no van ser reconegudes dins el mateix pressupost, en no dictar-se els corresponents actes administratius.

Aquesta despesa, pel que fa a la enregistrada amb data anterior a 1 de gener de 2011, va ser comptabilitzada en el compte 413 del Pla general de comptabilitat pública, "Creditors per operacions pendents d'aplicar a Pressupost", de naturalesa no pressupostària i que, en conseqüència, no va formar part de la magnitud del romanent de tresoreria per a despeses generals.

L'import d'aquesta despesa no reconeguda va ascendir a 2.681.771,18 €.

Això va fer que aquest estat financer de caràcter pressupostari presentés una situació financera més favorable que la que realment s'hauria d'haver tingut en compte si s'hagués reconegut obligacions per la totalitat de la despesa adquirida.

A les conclusions de l'informe de la liquidació, de data 23 de febrer de 2011, l'òrgan interventor va posar de manifest: *“Caldrà respectar les previsions financeres d'incorporació de romanents amb el seu corresponent finançament, així com finançar la part que sigui possible del compte 413 amb càrrec al romanent de tresoreria per a despeses generals.”*, és a dir, que el romanent de tresoreria no tingués un efecte expansiu de nova despesa sinó que es destinés a cobrir part de la despesa comptabilitzada però no reconeguda.

A més, tal i com ja es va informar en data 12 de maig de 2011, amb motiu del compte general de l'entitat, amb posterioritat al 31 de desembre de 2010, es van registrar factures quin lliurament, emissió i meritament correspon a l'exercici 2010, per un valor de 3.127.939,49, que en comptar amb data de registre posterior al tancament no s'han imputat al compte 413, però que cal considerar com a despesa de l'exercici 2010.

Del total de factures de l'exercici 2010 imputades al pressupost de l'exercici 2011, per valor de 5.809.710,67 €, no compten amb finançament específic i per tant suposen una necessitat de recursos respecte l'exercici 2011 la quantitat de 4.734.948,47 €.

Per altra banda, tal i com es va informar amb motiu del compte general de 2010, en data 12 de maig de 2011, cal tenir en compte que la liquidació del Pressupost de l'exercici 2010 no va reconèixer despesa en concepte d'aportacions a dèficit i prestacions de serveis d'empreses del Grup Ajuntament de Reus per import de 2.290.686,93 €, que no s'han posat de manifest fins a la data de liquidació dels respectius comptes anuals, fets en data posterior a la liquidació del Pressupost i que també s'han imputat al pressupost de l'exercici 2011.

5.2 Impacte de la liquidació de l'exercici 2010 en l'exercici 2011

Per tant, el Pressupost de l'exercici 2011, tenint en compte els condicionants anteriors, s'ha vist afectat amb despesa no prevista en els crèdits de l'Estat de despeses de la següent manera:

Factures imputables a l'exercici 2010 no reconegudes a 31/12/2010 i que no compten amb finançament específic	4.734.948,47
Aportacions a Societats municipals no reconegudes	2.290.686,93
Romanent de tresoreria exercici 2010 lliure per a despeses generals	- 1.037.079,19

Necessitat de recursos imputables a Pressupost 2011 sense previsió de finançament associada	5.988.556,21
--	---------------------

6. L'execució del Pressupost ordinari d'ingressos i despeses de l'exercici 2011. Desequilibri pressupostari.

6.1 L'execució del Pressupost ordinari d'ingressos i despeses.

6.1.1 Execució del pressupost de despeses

El pressupost ordinari de despeses de l'exercici 2011 s'ha vist fortament condicionat per la situació descrita a l'apartat cinquè anterior, donat que les despeses no reconegudes l'any anterior, per valor de 5.988.556,21 € han estat comptabilitzades amb càrrec al Pressupost de l'exercici en vigor.

Aquesta situació ha generat disfuncions en la gestió pressupostària, atès que els crèdits previstos a l'estat de despeses no estaven projectats per a què s'imputés aquesta despesa i, eventualment, si no es prenen mesures de forma immediata, generarà la situació a final d'exercici de despesa sense cobertura pressupostària, amb les responsabilitats corresponents determinades per l'art. 188 del RDL 2/2004 TRLRHL.

En darrer terme cal fer constar que les respectives Gerències d'àmbit han manifestat que, a més, la previsió de l'exercici 2011 no contempla majors previsions de despesa de compromisos adquirits amb el Grup empresarial per valor de 1.434.107,95 €.

6.1.2 Execució del pressupost d'ingressos

L'execució del pressupost d'ingressos ordinari es troba subjecte a dos possibles incidències:

El no compliment en la globalitat de les previsions inicials dels ingressos tributaris d'alguns conceptes d'ingrés, especialment pel que fa als ingressos associats a l'activitat immobiliària, com l'impost sobre construccions instal·lacions i obres, la taxa per la prestació de serveis urbanístics i l'impost sobre l'increment de valor dels terrenys de naturalesa urbana. En el seu conjunt, i només tenint en compte aquests dos conceptes d'ingrés, mantenien una previsió d'ingressos inicial de 3.700.000,00 €, a 30 de juny de 2011, els drets liquidats ascendeixen a 977.277,26 €, si es fa una linealització i es projecta la previsió de reconeixement de drets a final d'exercici, l'incompliment de la previsió d'ingressos podria ascendir a 1.745.445,48 €.

Consta al pressupost d'ingressos una previsió, per import de 4.000.000,00 € en concepte de participació en dividends i beneficis no distribuïts de les Societats anònimes municipals. Respecte aquest concepte d'ingrés, segons ja es va indicar en l'informe econòmic i financer que acompanyava l'expedient del Pressupost general de data 15 de desembre de 2010, on es va ressenyar, pel que fa a aquests ingressos “...En aquest apartat es recorda la necessarietat de l'adopció dels acord corresponents que permetin la materialització efectiva dins aquest exercici dels ingressos de caràcter patrimonial descrits. ”, no consta, a la data del present informe, que s'hagi adoptat cap mena d'acord per part dels òrgans societaris respectius en el sentit de fer complir el mandat del Consell Plenari, expressat en la voluntat política de formació i aprovació del pressupost.

En cas de mantenir-se el baix nivell de liquidació d'ingressos respecte les previsions del pressupost i de no materialitzar-se les aportacions de les societats municipals previstos al pressupost, la liquidació del pressupost presentarà un nivell d'ingressos inferiors als necessaris per equilibrar el pressupost.

6.2 Desequilibri pressupostari

En cas de no actuar sobre la despesa i no garantir els ingressos previstos, tenint en compte que ja es porten més de 6 mesos d'execució pressupostària, el Pressupost de l'exercici 2011 es liquidaria en situació de desequilibri, i el dèficit econòmic es podria situar a 31/12/2011 en:

Despesa provinent de 2010 i compromisos adquirits amb el Grup empresarial de 2011	7.422.664,16
No compliment pressupost d'ingressos 2011 (aprox.)	6.000.000,00
Total dèficit financer estimat	13.422.664,16

Aquest desequilibri pressupostari que comporta l'assumpció d'una part de despesa de l'exercici anterior sense finançament, en el moment actual, ja està afectant a la situació de la tresoreria municipal, donat que no és possible, amb caràcter general, complir el terminis de pagament previstos a la Llei 3/2004, de 29 de desembre, per la que s'estableixen mesures de lluita contra la morositat en les operacions comercials, modificada per la Llei 15/2010 de 5 de juliol.

Anàlisi de les ràtios legals i d'endeutament

Es projecta la ràtio legal d'endeutament, a fi i efecte d'avaluar el seu llindar i els efectes jurídics que de resultes de la seva quantificació, despleguen respecte la

possibilitat d'acudir al crèdit per al finançament d'inversions i el règim de tutela financera aplicable.

Les ràtios es troben projectades tenint en compte el deute viu previst a 31 de desembre de 2011, d'acord amb els ingressos liquidats el darrer exercici.

D'acord amb els antecedents exposats, la ràtio legal del deute viu resulta de la següent manera:

Entitat	Deute viu a 31/12/2011	Ingressos (liquidació 2010)	Ràtio Legal
Ajuntament de Reus	150.465.924	98.036.695	153,5%
Grup de no mercat (Ajt+OOAA+Grup EPEL)*	202.763.256	256.433.454	79,1%
Total Grup Ajuntament	368.264.307	288.525.816	127,6%

*Inclou avals concedits a Amersam i Redessa, per valor de 40.600.000 €

La ràtio que s'ha de tenir en compte a efectes legals, és la del Grup Administracions públiques (majoria d'ingressos que no provenen del mercat), que es preveu que es situï, a 31 de desembre de 2011, en el **79,1%**.

La ràtio legal màxima que es preveu, amb caràcter general, per a situar-se en règim d'autorització a efectes de tutela financera, és el 125%, d'acord amb la previsió feta per la LPGE de 2010.

Ara bé, cal tenir en compte que la LPGE de 2011 va establir un llindar del 75% a efectes de considerar la possibilitat d'accés al crèdit per al finançament d'inversions, tot modificant la prohibició absoluta que va establir el Reial Decret Llei 8/2010 de 20 de maig, pel que s'adopten mesures extraordinàries per a la reducció del dèficit públic.

Aquesta restricció, ha afectat la possibilitat de finançament d'inversions, tal i com s'analitza a l'apartat 8 del present informe.

L'execució del Pressupost d'inversions

El pressupost d'inversions de l'exercici 2011 preveu unes inversions i transferències de capital totals de 16.418.956,00 €

El finançament d'aquestes inversions és el següent:

Transferències de capital	7.548.956,00
Operació de crèdit	8.870.000,00
Total finançament	16.418.956,00

Respecte al finançament de les inversions cal dir:

Les transferències de capital, d'acord amb la memòria del Pressupost, les previsions que consten fan referència als compromisos d'aportació del CATSalud per al finançament del nou hospital, per import de 5.048.956,00 € i l'annualitat corresponent al Conveni amb el Departament d'ensenyament de construcció dels nous CEIPS Reus 21 i "Els ganxets", per import de 2.500.000,00 €.

Operació de crèdit, per a finançar la part no coberta per les fonts de finançament anteriors.

L'operació de crèdit prevista al Pressupost, s'ha vist afectada per l'aval de l'Ajuntament a Redessa amb motiu del finançament de les obres del Tecnoparc, i per un import de 37.600.000,00 €

Aquest aval, que computa a efectes de ràtio d'endeutament, ha suposat que la ràtio d'endeutament, calculada a l'apartat anterior, s'hagi situat per sobre del 75%, màxim permès per la LPGE de 2011 que habilita a les entitats locals per a endeutar-se per al finançament d'inversions.

En no poder assolir l'Ajuntament de Reus l'operació de crèdit prevista al pressupost amb anterioritat a la constitució de l'aval a Redessa, automàticament s'ha tancat aquesta font de finançament de les inversions per a tot l'any 2011.

D'aquesta manera, les inversions previstes al Pressupost finançades amb deute i per la mateixa quantia, no es poden executar, trobant-se actualment els crèdits retinguts per la manca de finançament d'aquesta despesa.

9. Escenari del Pressupost de l'exercici 2012

En cas de no prendre cap tipus de mesura, i mantenir els mateixos programes de despesa previstos per a 2011, el pressupost inicial de l'exercici 2012, presentaria una diferència entre ingressos ordinaris i despesa ordinària, aproximadament, de 6 milions d'euros.

Pel que fa a les inversions, es veuran afectades pel que el Govern de l'Estat estableixi en la LPGE de 2012, sempre que aquesta sigui aprovada, en cas de pròrroga dels pressupostos de l'Estat de 2011, l'Ajuntament de Reus es trobaria un altre exercici sense la possibilitat de finançar les seves inversions amb endeutament.

Cal tenir en compte que, només amb compromisos pluriennals adquirits, les

inversions compromeses per a l'exercici de 2012 superen els 6,4 milions d'euros.

10. Mesures d'aplicació: Pla de reequilibri pressupostari i Pla de sanejament financer

Amb aquests antecedents es fa absolutament imprescindible prendre de forma immediata mesures de correcció de caràcter pressupostari i financeres, que permetin, per una banda, equilibrar en la mesura que sigui possible el Pressupost de l'exercici 2011 i alhora que permetin definir un escenari pressupostari per a l'exercici 2012 en situació d'equilibri financer.

Per aquest motiu, el més aconsellable seria per una banda treballar sobre el propi pressupost de l'exercici 2011 i sobre un escenari pluriennal per a l'exercici 2012 i següents.

Si bé no existeix al cos normatiu actual una figura per a definir una situació eventual de dèficit en que pot incórrer una administració local per la pròpia execució del pressupost, donat que es posposen les mesures de correcció previstes a l'art. 193 del RDL 2/2004 al moment de liquidació del pressupost, si és possible establir una eina de planificació pressupostària, dins les àmplies potestats d'autoorganització i gestió administrativa que gaudeixen les administracions locals.

Aquesta eina de planificació podria adoptar la denominació de Pla de reequilibri pressupostari, que comptaria amb les següents finalitats:

Reducció de la despesa dins l'exercici pressupostari de l'exercici 2011

Cerca d'alternatives de finançament de les inversions compromeses

Establir les bases per a l'escenari pressupostari de l'exercici 2012.

Per a la formació del Pla, seria necessari:

Definició de l'abast, l'àmbit subjectiu haurà de ser l'Ajuntament de Reus, els seus organismes autònoms i les Societats municipals que es financen amb programes de despesa amb càrrec al Pressupost de l'Ajuntament de Reus i els seus organismes autònoms.

La constitució d'una comissió tècnica, composta per personal tècnic de gestió del pressupost i per càrrecs electes, i de forma rotatòria, per representants tècnics de les diferents àrees i departaments per a l'avaluació dels programes de despesa que li són propis. Aquests treballs han d'afectar a les Societats municipals que es financen amb programes de despesa amb càrrec al Pressupost de l'Ajuntament de Reus i els seus organismes autònoms.

La revisió crítica de tots els programes de despesa, redactant la proposta econòmica de reducció de despesa i, si s'escau, la jurídica, com poden ser les modificacions o rescissions de contractes, convenis, denúncies anticipades, etc.

El seguiment de l'execució del pressupost, revisant els compromisos i les retencions practicades i establint criteris, quan sigui possible, de supressió de programes de despesa pendents d'execució.

Pel que fa a les inversions, establir criteris de prioritització de la despesa, per aquelles no despeses no compromeses, restringir al màxim els modificats dels contractes d'obres i estudiar la possibilitat d'alienar patrimoni als efectes del finançament d'inversions.

Concretar les propostes de despesa per programes a incloure al proper pressupost de l'exercici 2012.

El termini dels treballs de la comissió haurà de ser breu, atès l'alt grau d'execució dels programes de despesa conseqüència dels mesos transcorreguts en l'exercici pressupostari.

Per últim, una vegada es liquidi el Pressupost de l'exercici 2011, en funció de les ràtios legals i el compliment de l'objectiu d'estabilitat pressupostària, aquest Pla de reequilibri podria adoptar la forma de Pla de sanejament financer, previst a l'art. 53 del RDL 2/2004.

11. Conclusions

La liquidació del Pressupost de l'exercici 2010 va comportar un desplaçament de despesa, sense el corresponent finançament, al pressupost de l'exercici 2011, per un import de 5.988.556,21 €.

El pressupost d'ingressos de l'exercici 2011 compta amb unes previsions, per valor de 6.000.000,00 €, que caldrà, sempre que sigui possible, garantir per tal d'evitar un major dèficit a la finalització de l'exercici.

La ràtio legal d'endeutament, de resultes de l'operació d'aval a Redessa, s'ha situat per sobre del màxim permès a la LPGE de 2011, cosa que impossibilita l'accés al crèdit durant aquest exercici.

Les inversions de l'exercici 2011, per la part finançada amb endeutament, no es podran executar mentre l'Ajuntament, en la mesura que sigui possible, cerqui alternatives de finançament.

El Pressupost de l'exercici 2011 i el proper 2012, hauran d'adaptar-se a la reducció d'ingressos que s'ha anat generant en aquests darrers exercicis, donat que no sempre serà possible finançar despesa ordinària amb ingressos de caràcter extraordinari, com són drets de superfície o distribució de dividends.

Aquesta adaptació hauria de formalitzar-se en forma de Pla de reequilibri pressupostari, que incorpori les accions a realitzar i que s'haurà de formalitzar al més aviat possible.

El que s'informa i es posa en coneixement de l'Alcaldia, per a que tingui els efectes que correspongui.

Reus, a 7 de juliol de 2011

L'Interventor general

Baldomero Rovira López

Es desconeix per part de la Intervenció general el grau d'execució d'aquesta despesa, donat que la seva adquisició no s'imputa a un pressupost administratiu, ni tampoc la seva possible irrevocabilitat, en la mesura que sigui minorable, disminuirà la necessitat de recursos imputables al Pressupost de 2011.

Ajuntament de Reus

HISENDA MUNICIPAL
Servei: Intervenció

PAGE

PAGE 14

C/.Sant Llorenç, 25 43201 Reus
Telèfon (977) 75 96 00 - Fax: (977) 77 81 22
HYPERLINK mailto:Ajhisenda@reus.net Ajhisenda@reus.net

EMBED MSPhotoEd.3